

חינוך בפרשה- פרשת נשא

הרב יחיאל מיכל מונדרוביץ, מרצה בכיר

אדם- התחדשות וגדילה

בשנת תשי"ב ניסה סר אדמונד הילרי לטפס והגיע לפסגת הר האוורסט, הגבוה בהרי העולם. הר זה מתנשא לגובה של כמעט 9000 מטר (בהשוואה להר החרמון, 'הנמוך יחסי', שאינו מתנשא אפי' לכדי 3000 מטר). הקשיים שבדרך, והאמצעים הדלים שהיו עמו מנעו ממנו הצלחה. בלית ברירה, עצר במרחק $\frac{1}{4}$ ק"מ מהפסגה, 250 מטר בלבד, ונאלץ לשוב על עקבותיו.

היה זה בשעתו 'שיא עולמי'. נערכה לכבודו מסיבה גדולה בלונדון, אך השמחה מהולה היתה בצער. אמנם הושג דבר 'ראשוני', אך את 'הדובדבן' לא קטפו... סר הילרי התכבד לנאום בפני הנאספים. בדבריו תיאר את מסעו והודה למסייעים. לאחר כמה דקות נאום, פנה לעבר תמונת ענק של ההר שתלתה על הקיר מולו, והחל 'לדבר' עם ההר: "אוורסט רם ונישא, במסע אחרון זה - אתה ניצחת אותי. לא הצלחתי להגיע לראש ההר. אך האזן לדברי! אני מצהיר ומודיע לך כי בפעם הבא אני אנצח אותך! אגיע לפסגת כדור הארץ! וזאת מנין לי? כי אמנם אתה גבוה מאוד, אך אתה דומם, אינך מוסיף לצמוח. ואילו אני, אדמונד הילרי, מוסיף ומתפתח, מנסה ומשתדל! לי יש מה שאין לך, אני חי, עם כוח העשייה. "ואכן, כעבור שנה, זכה סר הילרי בתואר 'הראשון שניצב על פסגת האוורסט'.

בחג השבועות ניצבים אנו סביב הר סיני. אמת כי סיני נבחר בהיותו נמוך והקב"ה מלמדנו ענוה ושפלות (סוטה ה). אך התורה שניתנה עליו גבוהה עד שמי רום! למרות שמשה רבינו קובע לפני מותו לא בַּשְׁמַיִם הוּא, אך עילאית היא התורה, וקניינים רבים נדרשים להשגתה. סוד השגתה היא לא להיות דומם! להוסיף ולנסות, להשתדל ולעשות!

תלמידים מתמודדים עם קשיים ואתגרים, ורגילים לשמוע מאתנו, הבוגרים, 'צריך לנסות שוב'. הילד חושב בקרבו 'מה יעזרו הניסיונות החוזרים שוב ושוב? כפי שנכשלתי כך אשוב ואכשל...'. חשוב לנו ללמדם כי בכל ניסיון ובכל השתדלות יש משהו חדש!

באבות דר"נ (פ"ו ב') מסופר כי רבי עקיבא ראה מים שְׁשִׁיקוּ באבן, ומהם קיבל עוז רוח להוסיף ולהשתדל בתורה. בעלי המוסר דרשו "איזו טיפה הבקיעה בעצם את האבן?" בלי הטיפה האחרונה לא היתה האבן נשחקת, אך גם בלי הראשונה או העשירית... כל טיפה וטיפה הוסיפה וחיידשה כוח מול צור החלמיש.

כל אחד הוא מיוחד

פרשת נשא היא הארוכה בפרשיות התורה, אך חציה בעצם חוזרת 'שוב ושוב' על קרבנות הנשיאים ונדבותיהם. התורה מתייחסת באריכות לכל נשיא ונשיא. הרמב"ן (בפירושו השני לענין זה) מסביר שאמנם כל נשיא הביא בדיוק כמו חברו שלפניו, אך כל אחד פעל מתוך מחשבה וכוונה אישית, לא הרי זה כהרי זה, "ועוד בזה טעם אחר במדרשם, כי לכל אחד מהנשיאים עלה במחשבה להביא חנוכה למזבח ושתהיה בזה השיעור, אבל נחשון חשב בשיעור הזה טעם אחד, וזולתו כל אחד מהנשיאים חשב טעם בפני עצמו...". זה 'נראה' אותו דבר, אבל כל אחד היה 'חדש וראשוני'. לא שתיים עשרה 'חזרות' יש כאן, אלא שנים עשר 'סיפורים חדשים' מספרת התורה. כל אחד 'יצירה' בפני עצמה!

מחשבה זו, בדרך בעבודת השם, מעניקה כוחות ומרעננת. הלימוד של היום הוא 'חדש' לעומת הלימוד של אתמול. הניסיון להצליח, ההשקעה בקיום המצוות, אינם רוטינה מעייפת, אלא יצירה מחדשת וראשונית. חז"ל מספרים על תלמידו של רב פרידא שהבין משנתו רק לאחר ד' מאות חזרות (עירובין נד). לא 400 פעמים של 'השמעת הקלטה' משעממת מְזַכָּה בהבנה. כי אם 400 יחידות, 400 'פעמים ראשונות', הן הנה הביאו את התלמיד המתקשה להצלחה.

אין יאוש!

נְשֵׂא אֶת רֵאשׁ! אדם נבדל מבעלי חיים בכך שבהמה מתהלכת בראש כפוף ארצה, ואדם בקומה זקופה, כמלאכי השרת (חגיגה טז). (אל לנו להיות כבהמות, החורשים שוב ושוב בראש רכון לארץ. הבה נהיה כמלאכים, על מעלתם נשורר בפיוט 'אקדמות' חֵיל אֶלְף אֶלְפִין וְרִבּוֹא לְשִׁמְשׁוּתָא, חֲדָתִין נְבוֹט לְצַפְרִין! לה' מיליוני מלאכים, מתחדשים מדי בוקר! בקומה זקופה! ללא לאות וללא עייפות החומר. נלמד בפרשתנו מהנזיר, אף אם נטמא בזירותו אינו נופל ואינו מתייאש. הוא מתחיל מחדש! וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת רֵאשׁוֹ בַיּוֹם הַהוּא! בראש מורם!

נישא ראש ונביט אל עבר התורה הק' בהצהרה - כל זמן שאני חי, ער ופועל, לא דומם ולא עייף, אנסה ואצליח!

בהצלחה בעבודת הקודש!

יחיאל מיכל מונדרוביץ'

123ymm@gmail.com